

Inatsisartunut ilaasortaq Doris J. Jensen

20-11-2023
Suliap normua: 2023 - 25761
All. nr. 23541577

Postboks 1029
3900 Nuuk
Oqarasuaat: +299 34 50 00
Email: ikin@nanoq.gl
www.nanoq.gl

UKA2023-mi nal. akunnerani apeqqarissaarfiusumi allakkatigut apeqqummut Ilinniarnertuunngorniarfimmitt, GUX, akissutit

Asasara Doris Jakobsen

4. oktober 2023-mi Inatsisartuni apeqqarissaarfimmi sooq maanimioq Ilinniarnertuunngorniarfimmitt tiguneqarnissaminut danskisut piginnaanikippallaarni pissutigalugu itigartitaasoq, uffa Thailandimit imaluunniit Filippineriniit Ilinniarnertuunngorniarfimmitt qinnuteqartoq akuerineqartarnersut apeqqutigaat. Tassunga tunngatillugu maani najugaqavissortut kalaallisuinnarlu oqaaseqartuusut danskisullu oqalussinnaanngitsut qinnuteqartut ilinniarnertuunngorniarfimmitt immikkut ittumik akuerineqarsinnaanersut paasissutissinneqarnissannik kissaateqarputit taamaalillutillu nunanit allanit qinnuteqartutulli tiguneqarnissaminut taamatut periarfissinneqarlutik.

Ilinniarnertuunngorniarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat

nr. 13, 22. november 2011-meersumi (matuma kingorna ilinniarnertuunngorniarfik pillugu inatsimmik taaneqartartussa) aalajangersarneqarput ilinniakkami tassani ilinniagaqaqqinnissat pingaarnertut anguniarneqartussaasut, tassunga ilanngullugit ilinniartut ilinniagaqaqqinnissaannut piareersarlugit, tak. §§ 1-2, ilinniarnertuunngorniarfimmi ilinniakkani ilinniagaqaqqinnissaq pingaarnertut aamma nunami pitsaassutsit malillugit aamma ilinniarnertuunngornermi imm. 2 naapertorlugu nunatsinni, Danmarkimi nunanilu allani tamakku pillugit malittarisassat naapertorlugit ilinniaqqittoqarsinnaavoq. Kiisalu Ilinniarnertuunngorniarneq pillugu inatsimmi § 2-mi imatut allasimasoqarpoq, ilinniarnertut ilinniagaqalernissamut piareersaataanerata siunertaraa ilinniartut annertusisamik ilinniagaqalernissamut piareersarnissaat, tamatumunnga ilanngullugit ilinniakkap ilisimasariaqartutigit atitussusia itisileriffiuneralu aamma atuartitsissutit imminnut ataqatigiinneri aqutugalugit ilisimasaqalerlutillu piginnaasaqalernissaat.

Tamatuma nalinginnaasumik qinnuteqartup ukiuni qulini tunngaviusumik atuarfimmi atuartinneqarsimanissaa allamiullu oqaasiannik atuartinneqarsimanissamik piumasaqaatitalimmik naammassinnissimanissaanik piumasaqaatitaqarpoq, tassami ilinniarnertuunngorniarfinni ilinniarnertut nunatsinni nunanilu allani ilinniaqqinnissanut ilinniartut piareersarneqartussaammata. Nunatsinni piumasaqaatit tamanna nunatsinni

meeqqat atuarianni atuartut kalaallisut, danskisut tuluttullu atuartinneqarnissaminnik piunasaqaateqarfigineqarnerisigut naammassineqarpoq.

Tiguneqarnissamut piunasaqaatit ilinniarnertuunngorniartarneq pillugu inatsimmi § 7 aamma 8-miipput, tassani allassimavoq ilinniarnertuunngorniartarneq kikkunnut tamanut qinnuteqarfiup nalaani aalajangersimasumik nunatsinni najugaqarsimasunut ammavoq, imm. 3-milu allaqqavoq ilinniarnertuunngorniartarneq nunanit allaneersunut ammasoq, tassa nunani tamalaani isumaqatigiissutit nunatsinni attuuttut naapertorlugit nunatsinneersutulli tiguneqarnissaminnut pisinnaatitaapput.

"§ 7. Ilinniarnertuunngorniartarneq ilinniagaq ammavoq kikkunnut tamanut, piffissap qinnuteqarfiup nalaani Kalaallit Nunaanni najugaqartunut, taamaattoq tak. imm. 2 aamma 3, taamaattorli imm. 2 aamma 3 takukkit. Imm. 2 Qinnuteqartut siusinnerusukkut Kalaallit Nunaanni najugaqarsimasut, ilinniarnertuunngorniartarneq ilinniakkamut qinnuteqarnermut naleqqiullugu Kalaallit Nunaanni najugaqavissutut isigineqassapput, Kalaallit Nunaata avataaniinnerat Kalaallit Nunaanni oqartussaasut peqataaffigisaannik isumagineqarnermik imaluunniit ilinniarnermik peqquteqarpat.. Imm. 3. Ilinniarnertuunngorniartarneq ilinniagaq qinnuteqartunut Kalaallit Nunaanni najugaqavissuunngitsunut ammavoq, taakku nunat tamat akornanni isumaqatigiissutaasut, Kalaallit Nunaanni atuuttut, naapertorlugit Kalaallit Nunaannit qinnuteqartut assigalugit ilinniartunngorsinnaatitaappata.

§ 8-milu imatut allaqqasorpoq, Qinnuteqartut ilinniarnertuunngorniartarneq ilinnialernissamut naleqqiullugu ukiut kingullit marluk ingerlaneranni meeqqat atuarianni naammassisut imaluunniit meeqqat atuarianni atuartitsinnermut nalinginnaasumik piunasaqaataasunut nallersuussinnaasumik atuartinneqarsimasut, ilinniarnertuunngorniartarneq ilinnialersinnaapput, qinnuteqartumit makku anguneqarsimappata:

Rektori imm. 1, nr. 2 aamma 3-mi piunasaqaatinik sanioqqutitsinissamut akuersinnaavoq, qinnuteqartup misilitsinnerit imaluunniit killiffimmi karakterit ikittunnguit ilaanni E ataassimappagu, rektorillu nalilerpagu qinnuteqartup ataatsimut pisinnaasai ilinniarnertuunngorniartarneq ilinniakkap naammassinissaanut naammattut.

Ilinniarnertuunngorniartarneq ilinniartarneq ilinniarnertuunngorniartarneq isernissamullu pisinnaatitaaffiit aalajangersakkanit taakkunanga aalajangersarneqarput, tassanilu aalajangiisuusumik tunngaviusumillu tunngavik tassaavoq ilinniarnertuunngorniartarneq kikkunnut tamanut tiguneqarnissamut piunasaqaatinik naammassinissimasunut ammavoq, tamatumami nunanit allani qinnuteqartoq fagimut kalaallisuumut immikkut ittumik akuerineqarsinnaavoq, tassa qinnuteqartoq meeqqat atuarianni atuartinneqarnissamik nalinginnaasumik piunasaqaatinik naapertuuttumik ukiuni qulini nammineq oqaaserisanik atuartinneqarsimanissaq aammalu allamiut oqaasiinik siullernik tullernillu ilinniartinneqarsimassalluni, taamaalilluni tiguneqarnissamut immikkut ittumik akuerineqartariaqarani.

Aqqaluaq B. Ege

Medlem af Inatsisartut Doris J. Jensen

20-11-2023
Sagsnr. 2023 - 25761
Akt nr. 23541577

Postboks 1029
3900 Nuuk
Tlf: +299 34 50 00
Email: ikin@nanoq.gl
www.nanoq.gl

GUX Svar på skriftligt spørgsmål fra spørgetimen EM2023

Kære Doris J. Jensen

Under Inatsisartuts spørgetime onsdag den 4. oktober 2023 spurgte du til, hvorfor en herboende ansøger til GUX fik afslag på optagelse grundet manglende dansk-kundskaber, mens ansøgere fra Thailand eller Filippinerne optages til den gymnasiale uddannelse. Du ønskede i den forbindelse at få oplyst, om det er muligt for hjemmehørende ansøgere, som kun taler grønlandsk kan få dispensation for optagelse til den gymnasiale uddannelse, hvis de ikke behersker dansk, og dermed få samme mulighed for optagelse, som udenlandske ansøgere.

I Inatsisartutlov nr. 13 af den 22. november 2011 om den gymnasiale uddannelse (her-efter gymnasieloven) fastsættes, at formålet med uddannelsen primært sigter mod videregående uddannelse, heunder forberede eleverne til videregående uddannelse, jf. §§1-2, at den gymnasiale uddannelse primært sigter mod videregående uddannelse efter national standard og at studentereksamen jf. stk. 2, giver adgang til videregående uddannelser i Grønland, Danmark og udlandet, efter de regler, der er fastsat herom. Endvidere fremgår af gymnasielovens § 2, at formålet med uddannelsens studieforberedende element er at forberede eleverne til videregående uddannelse, herunder at de tilegner sig viden og kompetencer gennem uddannelsens kombination og faglige bredde og dybde gennem samspillet mellem fagene.

Dette vil almindeligvis forudsætte, at ansøgeren har gennemført 10 års grundskoleundervisning med krav om 2. fremmedsprogs undervisning, idet gymnasiale uddannelser, skal forberederede eleverne til at kunne gennemføre videregående uddannelse både i Grønland og i udlandet. I Grønland opfyldes dette krav ved, at eleverne i den grønlandske folkeskole har krav på undervisning i grønlandsk, dansk og engelsk.

Forudsætning for optagelse fremgår af gymnasielovens §§ 7-8, hvoraf det fremgår, at den gymnasiale uddannelse er åben for enhver, der på ansøgningstidspunktet har fast bopæl i Grønland, og af stk. 3 fremgår, at den gymnasiale er åben for udenlandske ansøgere, hvis de i henhold til internationale overenskomster, der har virkning for Grønland, har ret til optagelse på lige fod med ansøgere fra Grønland.

"§ 7. Den gymnasiale uddannelse er åben for enhver, der på ansøgningstidspunktet har fast bopæl i Grønland, jf. dog stk. 2 og 3. Stk. 2 Ansøgere, der tidligere har haft fast bopæl i Grønland, anses i relation til optagelse på den gymnasiale uddannelse for at have fast bopæl i Grønland, hvis deres faste bopæl uden for Grønland skyldes forsørgsforhold, hvor grønlandske myndigheder har medvirket, eller uddannelsesforhold. Stk. 3. Den gymnasiale uddannelse er åben for ansøgere, der ikke har fast bopæl i Grønland, hvis de i henhold til internationale overenskomster, der har virkning for Grønland, har ret til optagelse på lige fod med ansøgere fra Grønland."

Videre af § 8 fremgår, at ansøger, der indenfor de seneste 2 år i forhold til tidspunkt for optagelse i gymnasiet har gennemført folkeskolen eller gennemført en undervisning, der står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen, optages i den gymnasiale uddannelse, hvis ansøgeren, indfrier kravene jf., pkt. 1-4, at ansøgerne, mindst har opnået karakteren E i samtlige standpunktskarakterer, afsluttende obligatoriske prøver og projektopgaven. Rektor kan dog jf. stk. 2, dispenseres fra disse betingelserne, hvis ansøgeren i nogle få af prøverne eller standpunktskaraktererne har en lavere karakter end E, og rektor ud fra en helhedsvurdering vurderer, at ansøgeren kvalifikation som helhed er tilstrækkelige til at gennemføre den gymnasiale uddannelse.

Retten til optag og adgang til den gymnasiale uddannelse reguleres af disse bestemmelser, hvor det helt afgørende og overordnede princip er, at den gymnasiale er åben for enhver, som opfylder betingelserne for optagelse, hvor en udenlandsk ansøger, kan få dispensation for faget grønlandsk, såfremt ansøgeren har gennemført en undervisning, der står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen, hvor ansøgeren skal have modtaget 10 års undervisning i eget sprog, samt gennemført 1. og 2. fremmedsprogsundervisning, hvor der således ikke er dispenseret i forbindelse med optagelse.

Agnete B. Ege